

Sztuka rozmowy: 4 NARZĘDZIA, które warto znać.

..... Od sporu do wspólnej decyzji

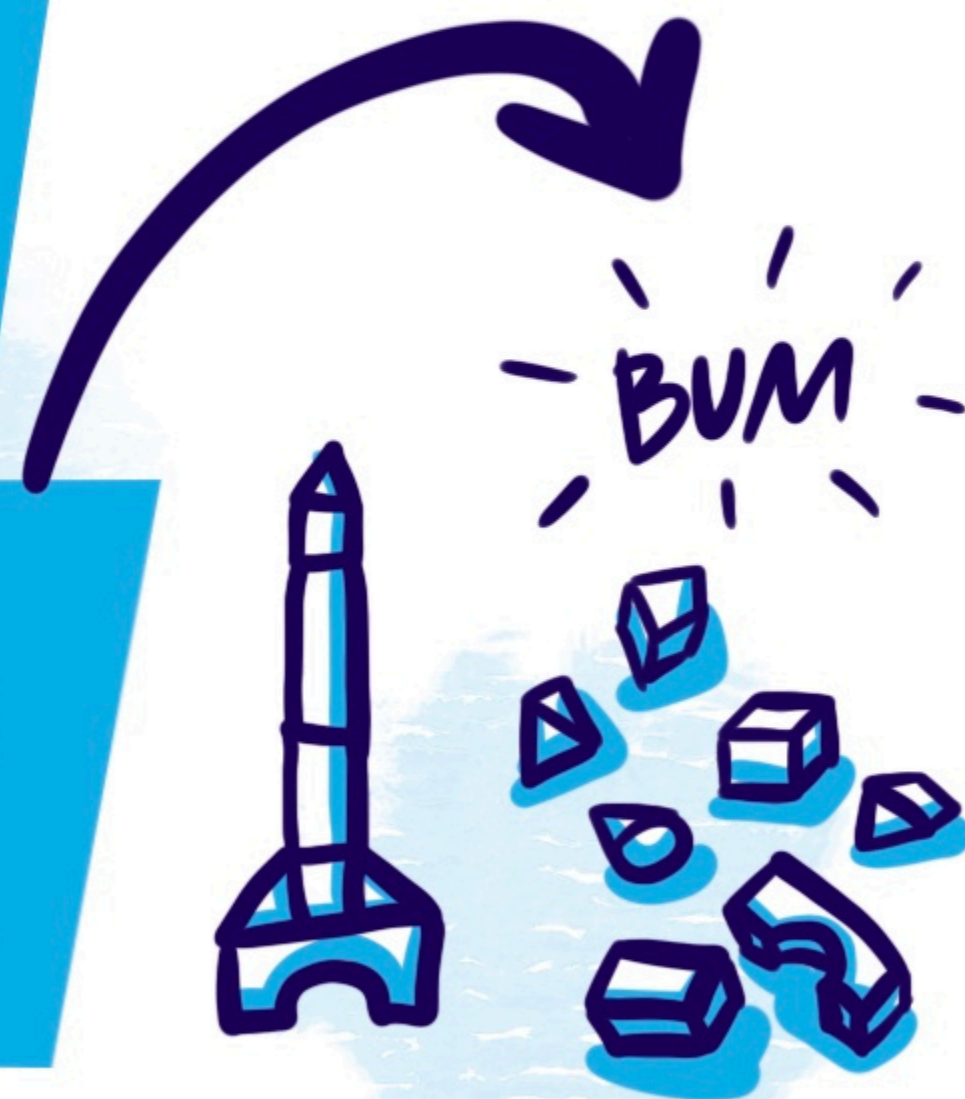

Zaczynamy od pytania...

Czy każda rozmowa,
w której się nie zgadzamy,
musi być kłótnią?

Sposób, w jaki rozmawiamy,
jest jak **NARZĘDZIE** – od jego
wyboru zależy, czy coś
zbudujemy, czy zniszczymy.

Nasz cel i plan podróży

Nauczyć się rozpoznawać 4 podstawowe formy rozmowy i świadomie wybierać tę, która najlepiej pasuje do sytuacji.

PLAN

SPÓR: Narzędzie, którego lepiej unikać.

DYSKUSJA: Narzędzie do wymiany argumentów.

DIALOG: Narzędzie do budowania zrozumienia.

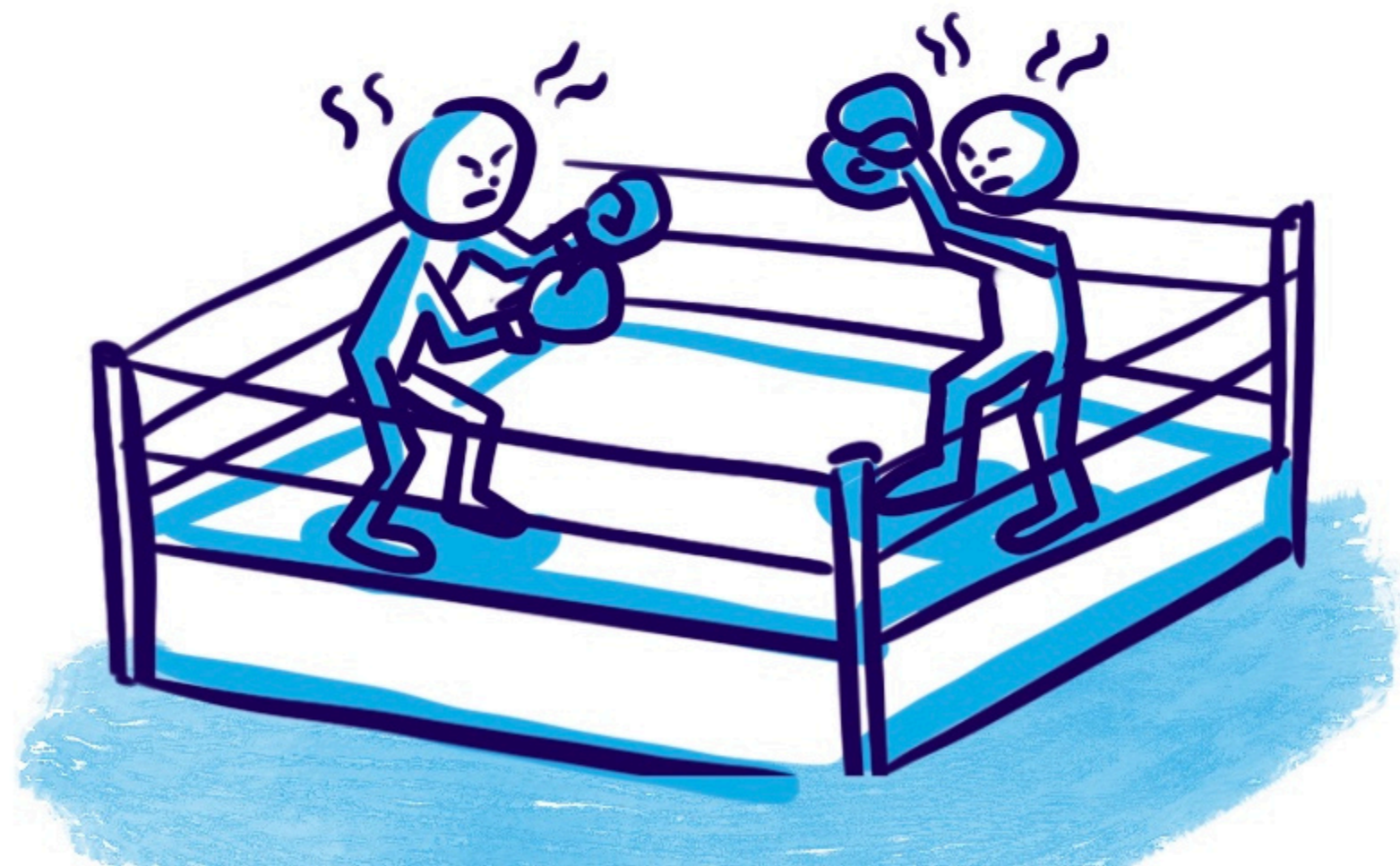
DELIBERACJA: Narzędzie do podejmowania decyzji.

= SPÓR =

KONFRONTACJA SŁOWNNA, która polega na prezentacji twardych stanowisk, a jego uczestnicy za wszelką cenę chcą udowodnić swoje racje. Celem sporu prawie nigdy nie jest znalezienie rozwiązania, tylko pokonanie drugiej strony. Często w grę wchodzi silne emocje i nikt nie chce ustąpić.

GŁÓWNY CEL:
Wygrać za
wszelką cenę.

POSTAWA:
"Ja mam rację,
ty się mylisz".

SPÓR - jak go rozpoznać?

Słowa klucze:

"Zawsze", "Nigdy", "To oczywiste, że...", "Nie masz pojęcia..."

Zachowania:

Przerywanie, atakowanie osoby, a nie problemu (ad personam), ignorowanie faktów, eskalacja emocji.

Wynik:

Konflikt, zranione uczucia, brak rozwiązania.

DYSKUSJA

To **RODZAJ ROZMOWY**, w której każdy dzieli się swoimi pomysłami, ale nie po to, żeby kogoś przekrzyczeć, tylko żeby poznać argumenty i zgłębić temat. Wszyscy słuchają siebie nawzajem, zadają pytania i starają się zrozumieć różne perspektywy.

CEL GŁÓWNY:
Wymienić
argumenty
i przeanalizować
temat.

POSTAWA:
"Przedstawiam swój
punkt widzenia i
słucham twojego".

DYSKUSJA - jak ją rozpoznać?

Słowa klucze:

"Uważam, że...", "Moim zdaniem...",
"Argumentem za tym jest..."

Zachowania:

Prezentowanie logicznych racji, trzymanie się tematu,
zadawanie pytań wyjaśniających.

Wynik:

Poznanie różnych stanowisk, uporządkowanie wiedzy.

DIALOG

To **ROZMOWA** polegająca na wymianie zdań, w której chodzi o wzajemne słuchanie i wczucie się w to, co czuje i myśli druga osoba. Nie ma tu zwycięzców, ani przegranych, opiera się na **WZAJEMNYM SZACUNKU** rozmówców.

GŁÓWNY CEL:
Zrozumieć
perspektywę
drugiej osoby
i zbudować relację.

POSTAWA:
"Jestem ciekawy
twojego świata
i chcę, żebyś
ty poznał mój".

DIALOG - jak go rozpoznać?

Słowa klucze:

"Dlaczego tak myślisz?", "Pomóż mi zrozumieć...",
"Jak się z tym czujesz?".

Zachowania:

Aktywne słuchanie, zawieszanie osądu,
dzielenie się doświadczeniami, a nie tylko opiniami.

Wynik:

Empatia, wzajemne zrozumienie, wzmocnienie relacji.

> DELIBERACJA <

To **FORMA DIALOGU**, która jest otwarta na poznanie innych poglądów, oparta na wzajemnym uczeniu się. To też gotowość do zmiany swojego stanowiska pod wpływem logicznych argumentów przedstawionych przez innych rozmówców.

GŁÓWNY CEL:
Podjąć najlepszą
wspólną decyzję
dla grupy.

POSTAWA:
"Jesteśmy jednym
zespołem i szukamy
optymalnego
rozwiązania".

DELIBERACJA - jak ją rozpoznać?

Słowa klucze:

"Jakie mamy opcje?", "Jakie będą konsekwencje?",
"Co jest najlepsze dla nas wszystkich?".

Zachowania:

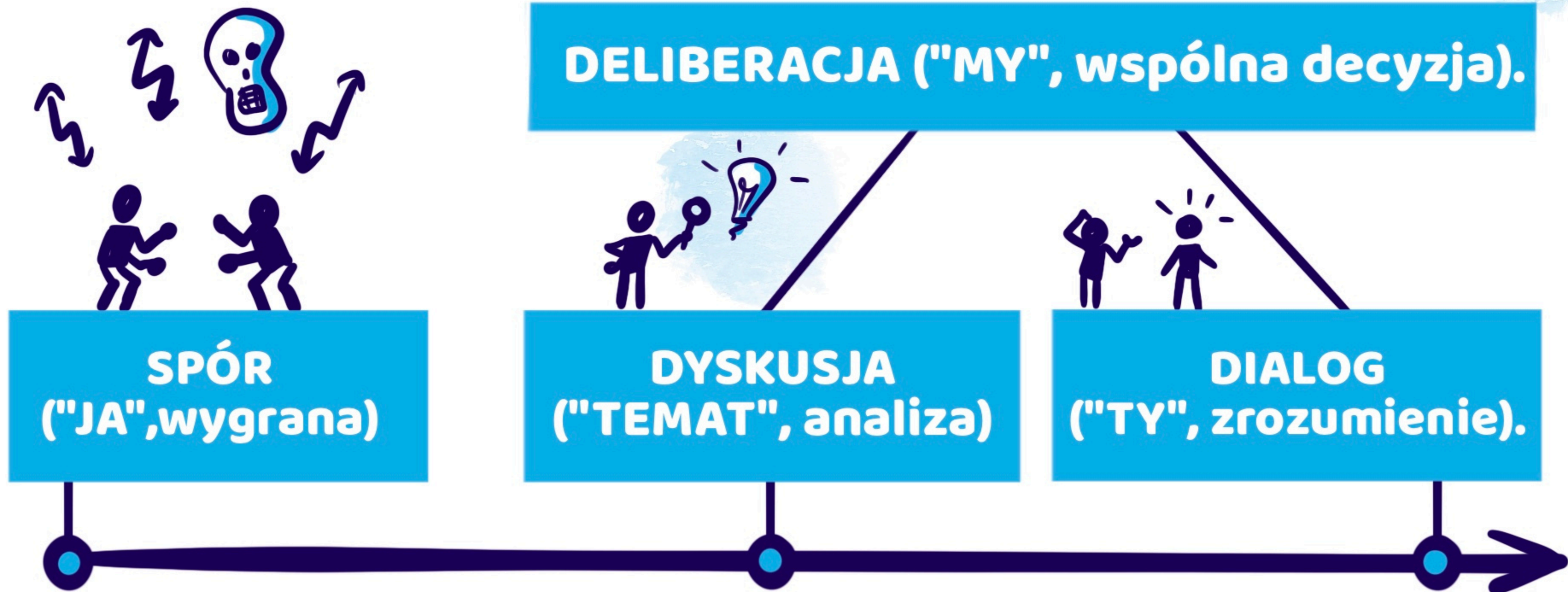
Analiza faktów, ważenie argumentów, poszukiwanie
wspólnego gruntu, otwartość na zmianę zdania.

Wynik:

Przemyślana, wspólna decyzja i poczucie sprawczości.

SPEKTRUM ROZMOWY

PODSUMOWANIE

Forma	Główny cel	Postawa	Wynik	Metafora
DELIBERACJA	Podjąć najlepszą wspólną decyzję dla grupy.	"Jesteśmy jednym zespołem i szukamy optymalnego rozwiązania".	Przemyślana, wspólna decyzja i poczucie sprawczości.	Narada zespołu inżynierów budujących most.
DIALOG	Zrozumieć perspektywę drugiej osoby i zbudować relację.	"Jestem ciekawy twojego świata i chcę, żebyś ty poznał mój".	Empatia, wzajemne zrozumienie, wzmocnienie relacji.	Wspólne odkrywanie nowej krainy
DYSKUSJA	Wymienić argumenty i przeanalizować temat.	"Przedstawiam swój punkt widzenia i słucham twojego".	Poznanie różnych stanowisk, uporządkowanie wiedzy.	Mecz tenisa
SPÓR	Wygrać za wszelką cenę.	"Ja mam rację, ty się mylisz."	Konflikt, zranione uczucia, brak rozwiązania.	Walka bokserska

Kiedy używać którego narzędzia?

DIALOGU:

użyj, by zrozumieć dlaczego przyjaciel jest smutny.

DYSKUSJI

użyj, gdy chcesz na lekcji poznać różne interpretacje wiersza.

DELIBERACJI

użyj, gdy jako klasa musicie zdecydować, na co przeznaczyć wspólne pieniądze.

SPORU

staraj się unikać i zamieniać go w jedną z pozostałych form.

